

Los Premios Nobel de Medicina 1901 – 2012, de Blas Gil Extremera

Joan March Noguera

Que un doctor amb trajectòria i currículum tan brillants com els de Gil Extremera hagi tret a llum un llibre sobre les biografies dels premiats amb el Nobel de medicina és una bona notícia pels historiadors de les ciències i pels ciutadans en general interessats en saber com ha evolucionat la medicina en els darrers 150 anys.

Així doncs el llibre *Los Premios Nobel de Medicina. 1901 - 2012* és el resultat de la feliç conjunció d'una prestigiosa editorial (Springer Healthcare mitjançant la seva divisió InScienceCommunications) i un bon escriptor, el catedràtic de la Universidad de Granada Blas Gil Extremera.

El llibre desgrana al llarg de 388 pàgines les biografies dels premis Nobel de Medicina o Fisiologia, com és típic oficial del guardó, de forma succinta però precisa, exposant en cada cas les raons que expliquen perquè ha rebut el premi.

Alguns dels premiats són ben coneguts pel gran públic com el metge anglès Sir Alexander Fleming (1881-1955), guanyador del premi de forma compartida de l'any 1945, o James D. Watson (1928-) i Francis H. C. Crick (1916-2004), guardonats el 1962 per la descoberta de l'estructura molecular de l'ADN, però la immensa majoria són desconeguts pels professionals i inclús pels historiadors de les ciències de la salut.

La introducció del llibre, tan ben escrita, glossa la figura d'Alfred Nobel (1833-1896) i és un aperitiu excel·lent per obrir l'interès per llegir les biografies que segueixen.

Des de Medicina Balear no podem deixar de ressenyar que entre les biografies dels guardonats figuren les de dos noms lligats estretament a la Reial Acadèmia de Medicina de les Illes Balears.

El primer, el Prof. Severo Ochoa de Albornoz (1905 – 1993), va rebre el premi Nobel compartit l'any 1959 gràcies a les seves investigacions sobre el RNA. La biografia destaca la seva labor posterior al Nobel per aixecar el nivell de la investigació bioquímica a Espanya. El 1969 el Prof. Severo Ochoa va desplaçar-se a Mallorca i va prendre possessió, en sessió solemne celebrada el 3 de juny, com a acadèmic d'honor de la nostra Reial Acadèmia.

El segon, el Prof. Jean Dausset (1916-2009), va ésser guardonat amb el Premi Nobel de 1980. Jean Dausset tan lligat a Mallorca els darrers quinze anys de la seva vida va rebre el Nobel fonamentalment pel descobriment del sistema Human Leucocyte Antigen (HLA); aquest descobriment va resultar fonamental pel desenvolupament dels estudis immunològics i conseqüentment va obrir definitivament la via als transplants de tot tipus. Dausset, que va rebre al llarg de la seva vida una de les llistes més llargues de reconeixements que pot tenir una persona, entre ells el de Doctor Honoris Causa de la Universitat de les Illes Balears l'any 2003, tenia en particular estimació el títol d'acadèmic d'honor de la Reial Acadèmia de Medicina de les Illes Balears, que va rebre el 1993.

Com és natural trobam la biografia del Premi compartit de l'any 1906 Prof. Santiago Ramón y Cajal (1852-1934), figura cabdal de la histologia i la patologia, en la que hi ha més comentaris sobre la filosofia de vida i de l'investigador Cajal que a altres biografies, més positivistes. Cal afegir en aquest punt i per acabar que Ramón y Cajal va rebre el 1910 el títol de president honorari del Col·legi Mèdicofarmacèutic de les Balears.

Los Premios Nobel de Medicina 1901-2012
Blas Gil Extremera.
Springer, InScienceCommunication; 2012